

קבץ

תּוֹרַת הַנַּחַל

דבורים נוראים ונפלאים, מעוררים מעירים ומחזקים, אשר מתוך הנחל נובע מקור חכמה נובעים, להחיות נפש כל חי ומשם ישקו העדרים, להתחזק בעבודת הבורא בכל דרגה שיהיו נמצאים

אשר נאמרו בסעודת שבת קדש מפי
מֶרֶן מוֹתֵרָא"ש שְׁלִיט"א

שַׁבַּת קֹדֶשׁ פְּרִשְׁת קַרְח ה'תשע"ג

ידבר נוראות נפלאות מענין התנשאות לשם שמים והפוכה, ויגלה מענין פְּרַח מִטָּה אַחֲרָי, ויחזק על הבטול אליו ותברך, וידבר מעצת רבנו ז"ל 'מעט גם פן טוב' המועילה בכל דבר וענין בגשמיות וברוחניות.

יצא לאור ערב שבת פְּרִשְׁת קַרְח תשע"ד
על ידי תלמידי מתיבתא 'היכל הקדש' חסידי ברסלב
עיר הקדש ירושלים תובכ"א

הַפְתִּי לְהַשִּׁיג אֶת הַקּוֹנְטֵרַס הַקְדוֹשׁ הַזֶּה
וְכָל סִפְרֵי אֲדָמוֹ"ר מוֹהַר"ן מִבְּרֶסְלֵב זִי"ע
וְסִפְרֵי תַלְמִידָיו הַקְדוֹשִׁים:

בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל

יְבִנְאֵל עִיר בְּרֶסְלֵב

גָּלִיל.

בְּאַרְצוֹת הַבְּרִית

מְתִיבְתָא הַיְכַל הַקְדֵּשׁ

Mesifta Heichal Hakodesh

1129 – 42nd Street

Brooklyn N.Y. 11219

ניתן לקבל את הגליון מידי שבוע באמצעות הדוא"ל
breslovinternational@gmail.com

ליל שַׁבַּת פְּרִשַׁת קַרְחַ ה'תשע"ג

מְאָמֵר

וַיִּקַּח קַרְחַ

בְּלֵיל שַׁבַּת קַרְשׁ, בְּסַעֲדָה רֵאשׁוֹנָה, בְּיַבְנָאֵל עִיר בְּרַסְלָב, דְּפֶר מוֹהְרָא"ש נ"י דְּפוּרִים
נוֹרְאִים וְנִפְלְאִים מְאֹד, עַל פִּי דְבָרֵי רַבְּנֵי ז"ל בְּלִקּוּמֵי מוֹהַר"ן חֶלֶק ב' סִימָן פ', הַמְדַבֵּר
מֵהַרְחֻקַּת הַהֲתַנַּשְׂאוֹת וְהַכְּבוֹד, עֵינֵי שָׁם

בְּיוֹם אֲסוּרָה הַהֲתַנַּשְׂאוֹת כִּי אֵינָה לְשֵׁם שְׁמַיִם

פְּתַח וְאָמַר מוֹהְרָא"ש נ"י, רַבְּנֵי ז"ל אָמְרֵי (מוֹהְרָא"ש נ"י חוֹר בְּקַצּוֹר
עַל גְּמָדָה אַחַת שֶׁבְּתוֹרָה זוֹ שֶׁל רַבְּנֵי ז"ל), מִתְּחִלָּה הָיוּ רוֹצִים בְּהֲתַנַּשְׂאוֹת לְשֵׁם
שְׁמַיִם, אָבֵל עֲבָשׁוּ שֶׁהַהֲתַנַּשְׂאוֹת הֵיא בְּשִׁבִיל כְּבוֹד עֲצֻמוֹ, הַתְּקִינּוּ
שְׂלֵא יִרְדֵּף שׁוֹם אָדָם אַחַר הַהֲתַנַּשְׂאוֹת, אֲלֵא יִבְרַח מִן הַהֲתַנַּשְׂאוֹת,
יֵאֵין תּוֹרְמִין אֲלֵא עַל יְדֵי פִּיִּם, פְּרוּשׁ, הִינּוּ לֹא יִרְצֶה שׁוֹם אָדָם
בְּהֲתַנַּשְׂאוֹת, אֲלֵא עַד שְׂיִבּוֹאוּ כָּל הָעַם וַיְפִיִּסוּ אוֹתוֹ שְׂיִקְבֵּל רַבְּנוֹת,
אֲזִי יִקְבֵּל, אָבֵל בְּלֹא פִּיּוּם, לֹא יִקְבֵּל, וְלֹא יִרְדֵּף אַחַר הַהֲתַנַּשְׂאוֹת, כִּי
לֹא מְצִינּוּ בְּדוֹר הַזֶּה שְׂיִהְיֶה בְּנֵיתוֹ לְשֵׁם שְׁמַיִם, עֵינֵי שָׁם כָּל זֹאת בְּדַבְרֵי
רַבְּנֵי ז"ל.

למרות שההתנשאות יש בה חיוביות היא מסכנת ביותר

והספיר מוהרא"ש נ"י, כי הנה רבנו ז"ל מגלה בתורה זו, ידיעה חשובה מאד בענין ההתנשאות על ראשי עם קדש, שאף על פי שמעיקרה יש בה צד אחד טוב, שהוא דבר גדול מאד – להתנשאות כדי להשפיע טוב על אנשים רבים, ולהדריך אותם בדרך התורה והיראה, אבל מצד שני יש בה גם סכנה גדולה מאד, כי אם אין ההתנשאות בלה לגמרי לשם שמים, ונכנס באדם המתנשא איזה שמץ של ישות וגאות בגלל ההתנשאות – היא יכולה להזיק לו מאד, ולהפילו מכל מדרגותיו, כי מיד שיראה איש אחר גם בן מתנשא, ומשפיע על אנשים ומדריך אותם, יקנא בו וישנא אותו, עד שירדף אותו, ויתיר את דמו, ולכן ההתנשאות תלויה בשקול דק מאד, ואם לא מתנהגים בה בראוי, יכולין לבוא לידי הפסד גדול, וכמבאר בדברי רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן א'), שהתמנות מפסידה את השפעת הנבואה, שמיד שאדם מבקש התנשאות וגדלה, דוחה מעל עצמו השפעת הנבואה, וגורם לעצמו הפסד גדול בעבודת השם יתברך, על בן צריכים להזהר מאד, לברח מכל מיני התנשאות, ורק אם יבואו בלא העם, ויפסו אותו לקבל הרבנות וההתנשאות, אזי יקבל, אבל בלא פיוס, לא ירדף אחר התנשאות כלל, ואז יהיה נשמר מכל רע, ויזכה לעבוד את השם יתברך כפי כחותיו, ולהגיע אל ענינו, עד כדי השפעת הנבואה.

מְנַהֵיג אֲמַתֵי אֵינּוּ מִסְכִּימִים לְשַׁרְרָה כִּי אִם עַל יְדֵי הַפְּצָרָה

וּכְמִי לָנוּ גְדוֹל מִמּוֹשֶׁה רַבֵּנוּ, עָלֵינוּ הַשְּׁלוֹם, שֶׁפָּרַח מִכָּל מִינֵי הַתְּנַשְׂאוֹת, וְסָרַב בַּתְּחִלָּה לְהִיּוֹת מְנַהֵיג יִשְׂרָאֵל, וְלִהְיוֹצֵיאֵם מִמִּצְרַיִם, וְאָמַר אֵל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא (שְׁמוֹת ה', יג): "שְׁלַח נָא בְיָד תִּשְׁלַח", עַד שְׁפִיטָה אוֹתוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְצִוָּה לּוֹ לְלַכֵּת בְּשִׁלְיָחוֹתָיו, וְרַק אִזּוֹ קִבַּל הַמְּנַהֵיגוֹת וְהַשְּׁרָרָה, וְכֵן אֶהְרֵץ חִפְזָן אֲחִיו, לֹא רָצָה בְּהַתְּנַשְׂאוֹת כָּלָל, וְלֹא הֵצִיר לוֹ בְּשִׁקְבֵל מוֹשֶׁה אֶת הַתְּנַהֲגָה, אֵף עַל פִּי שְׁתִּיחָה גְדוֹל מִמֶּנּוּ בְּשָׁנִים, אֲדַרְבְּהוּ! שְׂמַח בְּגִדְלָתוֹ, וְכִמוֹ שֶׁכָּתוּב (שִׁם יד): "וְרָאָךְ וְשָׂמַח בְּלִבּוֹ", וְכֵן אַחֵר כִּדּוּ בְּשִׁנְתֵּי מַנְהָג לְכַחֵן, הָיָה בּוֹשׁ לְהִתְקַרֵּב אֵל הַמְּזוּבָּח וְלַעֲשׂוֹת אֶת הָעֲבוּדָה, עַד שֶׁנֶּאֱמַר לוֹ (וַיִּקְרָא ט', ז): "קִרְבֵּךְ אֵל הַמְּזוּבָּח וַעֲשֵׂה" וְגו', כִּי זֶהוּ סִימָן שֶׁל מְנַהֵיג יִשְׂרָאֵל אֲמַתֵּי, בְּשִׂיאֵינוּ רוֹצֵה אֶת הַשְּׁרָרָה כָּלָל, וְאֵינּוּ נִכְנָס אֵלֵיהֶּ, רַק עַל יְדֵי פִּיּוּם, וְעַל פִּי צְוֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְאִזּוֹ בְּיָדָיו יִצְלִיחַ בְּמְנַהֵיגוֹתוֹ מְאֹד, וְיִזְכֶּה לְתַדְרִיף נְשִׁמוֹת יִשְׂרָאֵל בְּדֶרֶךְ הַיֶּשֶׁר וְהַטּוֹב.

הַסִּימָן שֶׁל הַתְּנַשְׂאוֹת אֲמַתֵּי לְשֵׁם שָׁמַיִם

וְלִבְנֵי סִימָן מִבְּחֵק לְדַעַת, אִם הַתְּנַשְׂאוֹת אָדָם לְשֵׁם שָׁמַיִם אוֹ לֹא, בְּשִׂיאֵינוּ רוֹדֵף אֲחֵרֵיהֶּ, אֵלָּא אֲדַרְבְּהוּ בּוֹרַח מִמֶּנּוּ, וּמִמָּאָם בָּהּ בַּתְּכִלִּית הַמָּאוּם, וְאִם אֵף עַל פִּי כֵן בְּנֵי אָדָם רוֹדְפִים אֲחֵרֵיו, וְרוֹצִים שִׂיתַּנְשֵׂא עֲלֵיהֶם וַיִּנְהֵיג אוֹתָם, וְאִזּוֹ מִקְבֵּל הַשְּׁרָרָה, זֶה סִימָן שֶׁהַתְּנַשְׂאוֹת לְשֵׁם שָׁמַיִם, וְכִיּוֹדֵאֵי יִצְלִיחַ בָּהֶּ, אֲבָל הַרוֹדֵף אַחֵר

הַתְּנַשְׂאוֹת, וְרוֹצֵה שְׁבִנֵי אָדָם יִקְבְּלוּ אוֹתוֹ לְמִנְהיג, אַף עַל פִּי שֵׁישׁ בּוֹ
 יִרְאֵת שָׁמַיִם, וּמַחֲמַת זֶה יֵשׁ לוֹ הַשְׁתַּוְקָקוֹת לְהַתְּמַנּוֹת, כִּי מִי שֵׁישׁ בּוֹ
 יִרְאֵת שָׁמַיִם, דְּבָרָיו נִשְׁמָעִין (בְּרִכּוֹת ו' ע"ב), וּמַחֲמַת שְׁדָבְרָיו נִשְׁמָעִין,
 הוּא מִשְׁתַּוְקֵק לְהַתְּמַנּוֹת (לְקוּטֵי מוֹתְרִין חֶלֶק ב' סִימָן א'), אַף עַל פִּי כֵּן, אִין זֶה
 הַתְּנַשְׂאוֹת לְשֵׁם שָׁמַיִם, כִּי אִין לוֹ לְקַבֵּל הַתְּמַנּוֹת אֲלָא בְּאִשְׁרֵי מְפִיסִים
 אוֹתוֹ וּמְכַרְיָחִים אוֹתוֹ לְהִיּוֹת מִנְהיג, אֲזִי יֵשׁ לוֹ לְקַבֵּל הַנְּשִׂאוֹת בְּעַל
 פְּרָחוֹ, וְלִהְנַהיג נְשִׁמוֹת יִשְׂרָאֵל בְּדֶרֶךְ הַיִּשָּׁר, לְהַכְנִים בְּהֵם אֶהְבַּת
 הַתּוֹרָה וְיִרְאֵת שָׁמַיִם, וְאִזּוּ בּוֹדְאֵי יוֹכֵה לְסִיעֵתָא דְשִׁמְיָא מִיַּחְדָּת, וְיִצְלִיחַ
 לְתַדְרִיף אוֹתָם בְּדֶרֶךְ הַתּוֹרָה וְהִירְאָה, כִּי דִיקָא מַחֲמַת שְׁשׂוּנָא
 הַתְּנַשְׂאוֹת בְּתַכְלִית הַשְּׁנָאָה וּמִמָּאָם בְּהַ, עַל יְדֵי זֶה יִצְלִיחַ לְהַנְהיג
 אֲנָשִׁים בְּדֶרֶךְ הַתּוֹרָה וּלְלַמֵּד אוֹתָם דֶּרֶךְ הַ, כִּי אֲנָשִׁים יִרְאוּ וְיִכְחִינוּ
 עֵצָם שְׁפִלוֹתוֹ, שְׂאִינוּ רוֹצֵה שׁוּם הַתְּנַשְׂאוֹת וְהַשְׁתַּלְמוֹת עֲלֵיהֶם, וְזֶה
 יִגְרַם לָהֶם לְאַהֲבֵי אוֹתוֹ, וּלְקַבֵּל דְּבָרָיו בְּאַהֲבָה גְּדוֹלָה, מַה שְׂאִין כֵּן רַב
 וּמִנְהיג שְׁרוּדָף אַחַר הַתְּנַשְׂאוֹת וְהַגְּדֵלָה, בְּנֵי אָדָם מִיַּד מְרִיחִים אֲצִלוּ
 רִיחַ שֶׁל יֵשׁוּת וְגֵאוּת, וּמִמִּילָא קָשָׁה לָהֶם לְקַבֵּל מִפְּנֵי מוּסַר וְיִרְאֵת
 שָׁמַיִם, כִּי יֹאמְרוּ אֵלָיו: 'קָשׁוּט עֲצָמָךְ וְאַחַר קָשׁוּט אַחֲרִים', אִיף אַתָּה
 רוֹצֵה לְלַמֵּד אוֹתְנוּ דֶּרֶךְ הַ, לְהִיּוֹת בְּמִלִּים וּמְכַפְּלִים אֶל תְּקֹדֶשׁ בְּרוּךְ
 הוּא, בְּשַׁעֲהַ שְׂאֵתָה בְּעֲצָמָךְ רוּדָף אַחַר הַכְּבוֹד, וְרוֹצֵה שְׁבִנֵי אָדָם
 יִכְבְּדוּ אוֹתָךְ, וְלִכֵּן תִּדְרֹךְ הַכִּי בְּטוּחָה לְאָדָם, לְכַרַח מִכָּל מִינֵי כְבוֹד
 וְהַתְּנַשְׂאוֹת, וְלִשְׁבֵּת בְּפִנְהַ צְנוּעָה וְלַעֲבֹד אֶת תְּקֹדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּפִי
 כְחוֹ, וְאִם אַף עַל פִּי כֵּן יִרְדְּפוּ בְּנֵי אָדָם אַחֲרָיו, וְיִכְרִיחוּ אוֹתוֹ לְלַמֵּד

אותם דרוך ה', בזה ידע שבוך הוא רצון השם יתברך, שישפיע ממנו בוא
לאתרים, ואז בודאי יצליח מאד בכל דרכיו, ותהיה זכות הרבים תלויה
בו לדורות עולם, אשרי לו ואשרי חלקו.

ויקח קרח – לקח את ההתנשאות בלי שופצירו בו

ויקשר מוהר"ש נ"י את הענין הנ"ל לפרשת השבוע בקשר
נורא ונפלא מאד, כי הנה מצינו בפרשת השבוע את מחלקת קרח
ועדתו על משה רבנו, שהכל היה על דבר ההתנשאות, שהתקנא קרח
על נשיאותו של אליצפן בן עוזיאל, שמנהו משה נשיא על פי הדבור,
וקרח חמד את הנשיאות (פמובא בפרוש רש"י במדבר טו א), נמצא שעקר
פגמו של קרח היה שרדף אחר הנשיאות, ולא היתה לו סבלנות
ואריכות אפים, לחכות עד שיבואו העם ויפיסו אותו, ואם בן מוכן מאד
פסוק ראשון שבפרשת השבוע: ויקח קרח בן יצחק בן קהת בן לוי
וגו', ולכאורה ראוי להבין, מהו לשון "ויקח קרח", בשעה שלא פירש
הכתוב את מה לקח ואת מי לקח?

אבל לפי דברי רבנו ז"ל הנ"ל מוכן מאד, שלקח ההתנשאות והכבוד
לעצמו, ולא חכה שיבואו העם ויפיסו אותו, ויתנו לו הנשיאות, וזה
גרם לו כל ירידתו ונפילתו, וכמו דאיתא בנמרא (פנהדרין קט ע"ב) ויקח
קרח – שלקח מקח רע לעצמו, כי על ידי שלקח הנשיאות לעצמו, בלי
שיתנו לו אחרים, נתהפך לו למקח רע, והפסיד מה שהפסיד, שאבד

גַּם מִה שֶׁהִיָּה בִּידוֹ, וּבְדֹאִיתָא בְּזֵהר הַקְּדוּשׁ (קֶרֶחַ קַעו ע"א), שֶׁהֲרֹדֵף אַחַר שְׂאֵינוֹ שְׁלוֹ, מִפְּסִיד גַּם מִה שֶׁיֵּשׁ לוֹ בִּידוֹ, כִּי הַתְּנַשְּׂאוֹת צְרִיכָה לְבֹא מֵאַחֵרִים, וְלֹא שֶׁיִּקַּח אוֹתוֹ בְּעֶצְמוֹ.

בְּמָה שְׂאָדָם לְקוֹי בְּזֵה הוּא הוֹשֵׁד אֶת הָאַחֵרִים

זֶה מִה שֶׁכְּתוּב בְּהַמְשָׁךְ (פְּסוּקֵי א) וַיִּקְהֲלוּ עַל מֹשֶׁה וְאַחֲרָיו וַיֹּאמְרוּ אֲלֵיהֶם רַב לָכֶם כִּי כָל הָעֵדָה כָּלֹם קְדוֹשִׁים וּבְתוֹכֶם ה' וּמִדּוּעַ תַּתְּנִשְׂאוּ עַל קַהֲל ה'. שֶׁבְּדָבָר זֶה שֶׁנִּכְשַׁל קֶרֶחַ, שֶׁרָצָה הַתְּנַשְּׂאוֹת וּמְמַשְׁלָה עַל קַהֲל ה', בְּזֵה בְּעֶצְמוֹ חֲשָׁד אֶת מֹשֶׁה וְאֶת אַחֲרָיו, וְאָמַר, מִדּוּעַ תַּתְּנִשְׂאוּ עַל קַהֲל ה', כִּי זֶהוּ כָּלֹל גְּדוּל, שֶׁבְּמִדָּה שְׂאָדָם מוֹדֵד בָּהּ, מוֹדֵדִין לוֹ (סוּטָה ח ע"ב), וְהַמְּדָה רְעָה שְׂרוּאָה אֲצֵל אַחֵרִים, נִמְצְאוֹת בּוֹ בְּעֶצְמוֹ, וְכֵן כְּתִיב (וַיִּקְרָא כד, כ): "בְּאִשֶּׁר יִתֵּן מוֹם בְּאָדָם, כֵּן יִתֵּן בּוֹ", כִּי דִיקָא מִדָּה זֹאת שֶׁמִּתְנַבְּרֵת עָלָיו בְּיוֹתֵר, רוּאָה כְּחֶסְרוֹן אֲצֵל אַחֵרִים, וְכִמוֹ שֶׁפֶרֶשׁ הַבַּעַל שֵׁם טוֹב הַקְּדוּשׁ זי"ע אֶת דְּבָרֵי הַמְּשַׁנָּה (נִגְעִים כ, ה): 'כָּל הַנִּגְעִים אָדָם רוּאָה חוּץ מִנִּגְעֵי עֶצְמוֹ, וּפְרֻשׁ, כָּל הַנִּגְעִים אָדָם רוּאָה חוּץ – מִנִּגְעֵי עֶצְמוֹ, שֶׁכָּל הַנִּגְעִים וְחֶסְרוֹנוֹת שְׂאָדָם רוּאָה בְּחוּץ אֲצֵל אַחֵרִים – הֵם מִנִּגְעֵי עֶצְמוֹ, וְהוּא בְּעֶצְמוֹ סוּבַל מֵהֶם, וְעַל כֵּן רוּאָה אוֹתָם כְּמוֹם אֲצֵל אַחֵרִים (עֵין בְּסִפְרָא בַּעַל שֵׁם טוֹב גְּרָאשִׁית וְאוֹת קָבוֹ) בְּשֵׁם הַסִּפְרָא 'דְּבָרֵי שְׁלוֹם, קֶרֶחַ, נו ע"ב). וּכְיוֹתֵר אֲצֵל הַצְּדִיק, וְכִמוֹ שֶׁאֹמֵר רַבְּנֵינוּ ז"ל (לְקוּשְׁטֵי מוֹהַר"ן חֶלֶק א' סִימָן יט) שֶׁהַצְּדִיק הוּא כְּמוֹ רֹאֵי, וְכָל מִה שֶׁיֵּשׁ בְּאָדָם בְּעֶצְמוֹ, הוּא רוּאָה אֲצֵל הַצְּדִיק, וְעַל כֵּן דִּיקָא בְּדָבָר הַתְּנַשְּׂאוֹת, דְּבַר קֶרֶחַ

בנגד משה, כי המדה הזאת היתה בו בעצמו, והיא גרמה לו את מפלתו, כי התנשאות צריכה לבוא לאדם מן השמים, בלי שיירדף אחריה, ורק זו נקראת התנשאות לשם שמים.

התוצאה הנרח שיש ממחלקת

וזהו (פסוק ד) **וַיִּשְׁמַע מֹשֶׁה וַיַּפֵּל עַל פָּנָיו, וַיִּפְרֹשׂ בַּתְּרַגְמוֹם יוֹנְתָן בֶּן עֻזִּיאֵל: "מִפְּנֵי הַבוֹשָׁה",** כי אין עוד בושה למי שעניו ושפל רוח באמת, כשחושדים אותו בגדלות ובהתנשאות, ובזה שנפל משה על פניו – השפיל עצמו לפניהם, והראה לכלם שאינו מבקש שום גדלה כלל. ולא ירדף גיסא, קרה, שרדף אחר הכבוד, והרבה מחלוקות על משה רבנו, השפילו אותו מן השמים, עד שנבלע בתוך האדמה, הוא וכל אשר לו, וכמו שכתוב (פסוק לב) **וַתִּפְתַּח הָאָרֶץ אֶת פִּיהָ וַתִּבְלַע אוֹתָם וְאֶת בְּתִיחֵם וְאֶת כָּל הָאָדָם אֲשֶׁר לְקִרְחָה וְאֶת כָּל הָרְכוּשׁ, כִּי מִחֲלָקֶת קָשָׁה מִן הַבַּל, וְכִמוֹ שְׂאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (במדבר רבה פרשה יח סימן ד), אָמַר רַבִּי בְּרַכְיָה, כְּמוֹהַ קָשָׁה הַמִּחֲלָקֶת, שְׁבִית דִּין שֶׁל מַעֲלָה אֵין קוֹנְסִים אֵלָּא מִכֵּן עֲשִׂירִים שָׁנָה וּמַעֲלָה, וּבֵית דִּין שֶׁל מַטָּה מִכֵּן שְׁלוּשׁ עֶשְׂרֵה, וּבְמִחֲלָקְתוֹ שֶׁל קִרְחָה, תִּינֻקוֹת בֶּן יוֹמָן נִשְׂרְפוּ וְנִבְלְעוּ בְּשֵׂאוֹל תְּהִתִּית, עֵינַי שָׁם. כִּי זֹהִי הַתּוֹצְאָה שֶׁל רְדִיפָה אַחֲרֵי הַכְּבוֹד וְהַתְּנַשְׁאוֹת, שְׂגוּרִים שִׁנְאָה קִנְאָה רִצִּיחָה, רֵאשֵׁי תְבוֹת שְׂקִיר, וְלִבְסוּף מִקְבֵּל אֶת שְׁלוֹ תַחַת יְדוֹ, מִדָּה בְּנֶגֶד מִדָּה, וְלֹא נִשְׂאָר לוֹ זָכָר שֶׁל גְּדֻלָּה וְשִׁרְרָה כָּלֵל.**

פְּרַח מִטָּה אַהֲרֹן – גְּלוּי עַל שֶׁכֶּר הַבּוֹרַח מִן הַשְּׂרָרָה

וְזָחַו הַמוֹפֵת הַגָּדוֹל שֶׁל מִקְלוֹ שֶׁל אַהֲרֹן, שֶׁהֲרָאָה תְּקוּדוֹשׁ בְּרוּךְ
 הוּא לְנַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, אַחַר מַחְלֹקְתּוֹ שֶׁל קַרְחַת, אֵת עֵצִים מְעַלְתַּת הַבּוֹרַח
 מִן הַמַּחְלֹקוֹת וְהַשְּׂרָרָה, וּמְעַלְתַּת הַרוּדֵף אַחַר הַשְּׁלֹום וְהַשְּׁפִלוּת, [שְׁזֹאת
 הִיְתָה מִדְּתוֹ שֶׁל אַהֲרֹן חִבְּרוֹן], וּכְמוֹ שֶׁכָּתוּב (פְּסוּקֵי יו', כג) **וַיִּבֶר אֵל בְּנֵי**
יִשְׂרָאֵל וַיִּקַּח מֵאַתֶּם מִטָּה מִטָּה לְבֵית אָב מֵאֵת כָּל נְשֵׁיאֵיהֶם וְגו' וְאֵת
שֵׁם אַהֲרֹן תִּכְתֹּב עַל מִטָּה לְוִי וְגו' וְהָיָה הָאִישׁ אֲשֶׁר אֶבְחַר בּוֹ מִטָּהוּ
יִפְרַח וְגו', כִּי מִטּוֹת הַנְּשֵׁיאִים מְרֻמְזִים עַל הַכַּח שֶׁל מְנַהִיג וּמוֹשֵׁל
 יִשְׂרָאֵל, שֶׁהוּא יְכוּל לְהַטּוֹת לֵב בְּנֵי אָדָם אֶל תְּכִלְתֶּם, וּלְהַנְהִיג אוֹתָם
 בְּדַרְךְ הַתּוֹרָה וְהִירָאָה, אֲבָל עֵקֶר מְעַלְתַּת הַמְנַהִיג, שֶׁכֻּשָׁהוּא לְעֵצִמוֹ –
 הוּא בּוֹרַח מִן הַשְּׂרָרָה, וְאִינוּ חָפִיץ בְּשׁוּם הַתְּנַשְׂאוֹת כָּלֵל, שְׁזוֹ הִיְתָה
 עֲבוֹדָתוֹ שֶׁל אַהֲרֹן, שֶׁהָיָה בּוֹשׁ אֲפִילוֹ לְהִתְקַרֵּב אֶל הַמּוֹבְחָה, וְלִכֵּן הִנִּיחוּ
 אֵת מִטָּה אַהֲרֹן מְעֵרֵב בְּתוֹךְ הַמִּטּוֹת שֶׁל כָּלֵם, וּכְמוֹ שֶׁכָּתוּב (פְּסוּקֵי כ"א)
וּמִטָּה אַהֲרֹן בְּתוֹךְ מִטּוֹתֵם, לְהִירָאוֹת עַל עֵצִים שְׁפִלוֹתוֹ, שֶׁרָצָה לְהִיּוֹת
כָּלוּל בֵּין כָּלֵם, וְשִׁלָּא יִתְרָאָה לְבַחֲוִיץ כָּלֵל, אֲבָל לְבַסּוֹף רַק מִטָּהוּ שֶׁל
אַהֲרֹן צִיץ וּפְרַח, וּכְמוֹ שֶׁכָּתוּב (פְּסוּקֵי כג) וַיֵּבֵא מִשָּׁה אֵל אַחַל הַעֲדוּת
וְהֵנָּה פְּרַח מִטָּה אַהֲרֹן לְבֵית לְוִי וַיֵּצֵא פְּרַח וַיֵּצֵא צִיץ וַיִּגְמַל שְׂקָדִים,
וּבָנָה הָרָאוּ מִן הַשְּׂמִימִים מוֹפֵת חוֹתֵף לְכָלֵם, מַהוּ הַשְּׂכָר שֶׁל הַבּוֹרַח מִן
הַתְּנַשְׂאוֹת וְהַכְּבוֹד, שֶׁפּוֹרַח וּמְלַכְּב וּמוֹצִיא פְּרוֹת נִפְלְאִים, וּכְלָם
 נִהְנִים מִמֶּנּוּ.

קדשֵׁתוֹ שֶׁל אֶהְרֹן הַכֹּהֵן וְזִכְרוֹתָו עַל כָּל בְּנֵי דוֹרוֹ

וַיֵּשׁ לֹאמֹר רָמֹז בְּמַה שֶׁהוֹצִיא הַפָּקֵל פְּרֵי "שְׁקָדִים" דִּיקָא, כִּי "שְׁקָדִים" אוֹתִיּוֹת "קְדָשִׁים" (עֵינֵי בְּסֵפֶר הַקְּדוֹשׁ 'יַיטב לב' פֶּרֶשֶׁה זו), הַמּוֹרָה עַל קְדֻשָׁתוֹ שֶׁל אֶהְרֹן, שֶׁהָיָה בּוֹרַח מִכָּל מִינֵי שְׂרָרָה וְהַתְנַשְּׂאוֹת הַגּוֹרְמִים מִחֻלְקֵת, וְהָיָה 'אוֹהֵב שְׁלוֹם וְרוֹדֵף שְׁלוֹם, אוֹהֵב אֶת הַבְּרִיּוֹת וּמְקַרְבֵּן לַתּוֹרָה' (אֲבוֹת א יב), וְהוּא אֲשֶׁר הִרְבֵּה שְׁלוֹם בֵּין אָדָם לְחֵבְרוֹ וּבֵין אִישׁ לְאִשְׁתּוֹ, עַד שֶׁהִרְבֵּה קְדֻשָׁה וְטַהֲרָה בְּיִשְׂרָאֵל, וּבְזִכְרוֹתָו נּוֹלְדוּ אֲלָפִים בְּיִשְׂרָאֵל שֶׁנִּקְרְאוּ שְׁמֵם "אֶהְרֹן", עַל שְׁמוֹ, וַכֵּמוֹ שֶׁאָמְרוּ הַכִּמְיֵנוּ הַקְּדוֹשִׁים (אֲבוֹת דְּרַבֵּי נֶתָן יב, ה): 'בְּמַה אֲלָפִים הָיוּ בְּיִשְׂרָאֵל שֶׁנִּקְרְאוּ שְׁמֵם אֶהְרֹן, שֶׁאֲלֻמָּלָא אֶהְרֹן, לֹא בָּא זֶה לְעוֹלָם, שֶׁהָיָה מַשִּׁים שְׁלוֹם בֵּין אִישׁ לְאִשְׁתּוֹ, וּמַדּוּוֹגִין זֶה עִם זֶה, וְהָיוּ קוֹרִין שֵׁם הַיְלֹד עַל שְׁמוֹ'¹, עֵינֵי שֵׁם. כִּי זוּ הָיְתָה עֲבוֹדָתוֹ שֶׁל אֶהְרֹן הַכֹּהֵן, שֶׁנִּקְרָא "קְדוֹשׁ ה'" (תְּהִלִּים קו טז), לְהַרְבוֹת קְדֻשָׁה בְּיִשְׂרָאֵל, וְלְהַמְשִׁיךְ עֲלֵיהֶם קְדֻשַׁת הַמִּקְדָּשׁ, וְקְדֻשַׁת קְדֵשׁ הַקְּדָשִׁים, וְלָכֵן צִץ וּפָרַח כּוֹמֵטָהוּ "שְׁקָדִים" אוֹתִיּוֹת "קְדָשִׁים", לְהַרְאוֹת עַל עֵצֶם קְדֻשָׁתוֹ, וּמַעֲלַת הַמְּנַהִיג יִשְׂרָאֵל שֶׁבוֹרַח מִן הַשְּׂרָרָה לְגַמְרֵי.

¹ וּבַדְרָךְ אַנְכּ אָמַר מוֹהֲרָא"ש נ"י, שֶׁמִּכְּאֵן מְקוֹר נֶאֱמַר לְמַנְהַג הַעֲדוֹת הַנּוֹחֲגוֹת לְקִרְאָה שֵׁם לְיֻלְדָם אַחַר צְדִיק, גַּם בַּחַיִּים הָיְתָה, כְּמוֹ שֶׁעָשׂוּ אֲלָפִים מִיִּשְׂרָאֵל, שֶׁנִּקְרְאוּ לְיֻלְדֵיהֶם "אֶהְרֹן", עַל שֵׁם אֶהְרֹן הַכֹּהֵן, גַּם בַּחַיִּים הָיְתָה, מִחֻמַּת שֶׁהִצִּיל הַשְׁלוֹם בֵּית שְׁלֹחַם, וְכֵן מוֹצֵינוּ בְּנִקְרָא (שִׁבְתָּ לְד ע"א), שֶׁנִּתְּנוּ שֵׁם לְתִינוּקוֹת "נֶתָן הַבְּבֻלִי", עַל שֵׁם הַצְּדִיק "נֶתָן הַבְּבֻלִי" שֶׁהִצִּיל אוֹתָם מִן הַסַּבְּנָה, עֵינֵי שֵׁם.

ביום אֲסוּרָה הַתְּנַשְׂאוֹת כִּי אֵינָהּ לְשֵׁם שְׂמִים

אָבֵל גַּם לְאַחַר שְׂאֵדָם רוּאָה מוֹפֶת חוֹתֵךְ, וְגַם לְאַחַר שְׂמוֹנִים
 לוֹ עֵצִים מְעַלֵּת הַמִּנְהִיג הָאֲמִתִּי, צְרִיךְ סִיעָתָא דְשָׁמַיָא שִׁיזְרֵק בְּל
 הַדְּמִיוֹנוֹת שְׁלוֹ, וְיַעֲזֹב אֶת אֲמוּנָתוֹ הַמְטַעַת בַּמַּטָּה וּבַמַּקַּל הַיָּבֵשׁ שְׁאוֹן
 לוֹ שׁוֹם בַּח, וְיִתְחַזֵּק לְהַחֲזִיק בַּמַּטָּה הַפּוֹרֵחַ שְׁקֵדִים, צִיצִים וּפְרָחִים, וְיִלְךְ
 וְיִרוֹץ אַחַר הַמִּנְהִיג הָאֲמִתִּי, הַמוֹצִיא פְּרוֹת נִפְלְאִים. אָבֵל פְּלֵא עַל גְּבִי
 פְּלֵא, שְׁגַם לְאַחַר שְׂרָאוֹ בְּלָם מוֹפֶת חוֹתֵךְ בְּנֹה, בְּתִיב (פְּסוּק כד) וַיּוֹצֵא
 מֹשֶׁה אֶת כָּל הַמַּטָּוֹת מִפְּנֵי ה' אֵל כָּל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּרְאוּ וַיִּקְחוּ אִישׁ
 מַטָּהוּ, שְׂפָלָם חֲזָרוּ וְלָקְחוּ אֶת הַמַּטָּה הַפְּשׁוּט שֶׁלָּהֶם, וְלֹא רָצוּ אַחַר
 הַמַּקַּל הַנִּפְלֵא שֶׁל אֶהְרֵן הַכֹּהֵן, כִּי כָּל בֶּן גְּדוֹל כַּח תְּבַחֲרֶנּוּ, שְׂאֵפְלוֹ
 אַחַר שְׂאֵדָם רוּאָה גַם וּמוֹפֶת גְּדוֹל, שְׂאִי אֶפְשֶׁר לְהַכְחִישׁוֹ כָּלֵל, עֲדוֹן
 נִשְׂאָרִים אֲצִלּוֹ סִפְקוֹת וְדְמִיוֹנוֹת, וְנִדְמָה לוֹ שֶׁהַמַּטָּה וְהַמַּקַּל הַיָּבֵשׁ שְׁלוֹ
 גַם בֵּן חָשׁוּב מְאֹד. וְעַל בֵּן צִוָּה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא תִּכְף וּמִיד (פְּסוּק כה),
 הִשָּׁב אֶת מַטָּה אֶהְרֵן לְפָנֵי הָעֵדוּת לְמִשְׁמֶרֶת, שִׁישָׁאֵר מִקְלוֹ שֶׁל אֶהְרֵן
 בַּתּוֹךְ הַמַּקְדֵּשׁ, לְמִשְׁמֶרֶת לְדוֹרוֹת עוֹלָם, לְהִרְאוֹת עֵצִים מְעַלֵּת הַמִּנְהִיג
 הָאֲמִתִּי הָרוֹדֵף אַחַר הַשְּׁלוֹם וְהַבּוֹרֵחַ מִן הַשְּׂרָרָה, שֶׁמַּטָּהוּ עוֹמֵד וְקִים
 לְעַד וּלְנֶצַח נְצָחִים, וּכְמוֹ שְׂאֵמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (מִכִּלְתָּא פְּרֻשֶׁת בְּשַׁלַּח),
 שְׂמִקְלוֹ שֶׁל אֶהְרֵן הוּא אֶחָד מִן הַדְּבָרִים שֶׁעֲתִיד אֱלֹהֵינוּ הַנְּבִיא לְהַחֲזִיר
 לְיִשְׂרָאֵל, כִּי קִדְשֵׁת הַמִּנְהִיג הָאֲמִתִּי, הָאוֹהֵב שְׁלוֹם וְהָרוֹדֵף שְׁלוֹם, עוֹלָה
 עַל הַבַּל.

מהו סימן למחלקת לשם שמים

ומן הראוי לזכר מאמר חכמינו הקדושים (אבות ה, יז): 'כל מחלקת שהיא לשם שמים סופה להתקיים, ושאינה לשם שמים אין סופה להתקיים, איזו היא מחלקת שהיא לשם שמים? – זו מחלקת הלל ושמאי, ושאין לשם שמים? – זו מחלקת קרח וכל עדתו, כי סימן על מחלקת לשם שמים, בשאינו רוצה לותר אפלו זיו בלשהו מדעתו, והוא מוכן למסור נפשו בעבור נקדתו, ויחזיק במחלקת עד הפוף, זה סימן שהמחלקת היא לשם שמים, כי "סופה להתקיים", ומחזיק בשיטתו עד הפוף. אבל מחלקת שאינה לשם שמים, "אין סופה להתקיים", כי בשיתנו לבצל המחלקת כסף או כבוד או שם ופרסום, יחזר בו מיד, ואינה מתקימת המחלקת, וזה סימן שכל המחלקת לא היתה לשם שמים, מאחר "שאינו סופה להתקיים", ויכולים לקנות בעל המחלקת עם כסף וכבוד.

החולק לשם שמים אינו מתפעל כלל ואינו משנה שיטתו

ונותן התנא דגמא לזה, איזו היא מחלקת לשם שמים? זו מחלקת הלל ושמאי, כי שמאי הלך בפני שיטתו להומרא, ולא היה מותר כי הוא זה, וכן הלל הלך בפני שיטתו לקולא, ולא היה מותר כי הוא זה, וזו היא דרבה של תורה, שמתר להתופח, וכל אחד יחזיק בפני שברר לעצמו את ההלכה, ואם אדם יודע שהלכה כמותו, אין לו להתפעל מאף אחד בעולם, אבל בדברים שלא היה נוגע להלכה,

הִיְתָה אֶהְבֶּה וְאֶחֱוָה עֲצוּמָה בִּינֵיהֶם, וּכְמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (יבמות נג ע"ב): 'אף על פי ש'אלו אוסרין ו'אלו מתירין, אלו פוסלים ו'אלו מכשירין, לא נמנעו בית שמאי מלשא נשים מבית הלל, ולא בית הלל מבית שמאי, כי אהבו מאד אחד את השני, והתחתנו זה בזה, שהיא ההתקרבות הכי גדולה.

בתוך העדה יש מחלוקת כי הכל היה שלא לשם שמים

אבל מחלוקת שאינה לשם שמים, זו מחלוקת קרח וכל עדתו, שמחלוקת שלהם הייתה בכל ענין, לא רק בהלכה והנהגה, אלא בכל פרטי החיים, ולא עוד אלא שהיו גם ביניהם בעצמם, מריבות ומחלוקת בכל ענין, ולא היו יכולים להשוות דעתם, שזוהי "מחלוקת קרח וכל עדתו", ולא "מחלוקת קרח ומשה", כי גם בתוך עדת קרח בעצמה, הייתה הרבה מחלוקת, וזו הוכחה גמורה שכל המחלוקת אינה לשם שמים, כי מחלוקת לשם שמים, אינה נוגעת לדברים אישיים, רק האמת והשלום אהבו.

אריה כבר לחתכונן לתשובה ולנאמה

והשם יתברך יזכנו לקנות בעצמנו מדת השלום והאהבה, כי בזכות השלום והאהבה תבא הגאולה, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (ויקרא רבה פרשה ט סימן ט): 'בלשמוך המשיח בא אינו פותח אלא בשלום, שנאמר (ישעיה נב, ז): "מה נאוו על ההרים רגלי מבשר משמיע שלום",

וְאַנְחָנוּ בְּכַר עוֹמְדִים בְּיָמֵי הַדָּשׁ תַּמּוּז, שָׁבוּ מְרִיחִים תְּרִיחַ שֶׁל הַיָּמִים
הַנּוֹרָאִים הַבָּאִים עָלֵינוּ לְמִזְבֵּחַ, וּבְמִזְבֵּחַ שֶׁאֲמָרוּ דוֹרְשֵׁי רְשׁוּמוֹת תַּמּוּז
רָאשֵׁי תַבּוֹת זִמְנֵי תִשׁוּבָה מִ'מִּשְׁמָשִׁים וּבָאִים, כִּי מְרֵאשׁ הַדָּשׁ תַּמּוּז
מִתְחִיל תִּרְבַּע הָאֲחֵרוֹן שֶׁל הַשָּׁנָה, וְצָרִיכִים לְהִתְכַוֵּן וּלְתַן לֵב עַל יָמֵי
רֵאשׁ הַשָּׁנָה הַקְּדוּשִׁים.

וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִזְכְּנוּ לְאַהֲבָה אֶת הַשְּׁלוֹם וְלִרְדֹּף אַחַר הַשְּׁלוֹם, עַד
שֶׁנִּמְלֵא כָּל הָעוֹלָם בְּלוֹ עִם הַשְּׁלוֹם, כִּי "שְׁלוֹם" שָׁמוֹ שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ
הוּא (שֶׁבַת י' ע"א), וְנִזְכָּר לְקַבֵּל פָּנֵי מִשִּׁיחַ צְדָקָנוּ בְּמִתְהַרָה בְּיָמֵינוּ, אָמֵן
וְאָמֵן.

סְעֵדָה שְׁלִישִׁית פְּרָשֵׁת קַרְחַ ה'תשע"ג

מְאָמֵר

טְלִית שֶׁל תְּכֵלֶת

בְּסְעֵדָה שְׁלִישִׁית, סְעֵדַת רַעְוָא דְרַעְוִין, בְּיַבְנָאֵל עִיר בְּרַסְלָב, דְּבַר מוֹתְרָא "ש"ג" דְּבוּרִים
נוֹרָאִים וְנִפְלְאִים מְאֹד, עַל פִּי שִׁיחַת רַבְנּוּ ז'ל: "א בִּיסְעַל אִיו אוּיך גוּמ" ("מְעַט גַּם בֵּין
טוֹב").

על ידי שיחת רבנו ז"ל נעשה מתמיד גדול

פתח ואמר מוה"רא"ש נ"י, מוה"רנ"ת ז"ל ספר, שבתחלת התקרבותו לרבנו ז"ל היו לו בלבולים גדולים בענין התמדת הלמוד, כי רצה ללמוד הרבה, אבל בכל פעם שנתהוהתה לו איזו מניעה – הפריעה לו הרבה, עד שלא היה יכול ללמוד כלום, וכאשר נתקרב אל רבנו ז"ל, אמר לו רבנו ז"ל בפמה מלין קדושים: **"אביסעלע איז אויך גוט"**, **"מעט גם פן טוב"**, ומזה נעשה מתמיד עצום, כי בכל פעם שלא היה יכול ללמוד הרבה, נזכר בדברי רבנו ז"ל, **"מעט גם פן טוב"** ובכך למד מעט, ואחר כך עוד מעט, ועוד מעט, עד שנעשה מתמיד גדול (כמובא שיחה זאת בקנטרם "ימי התלאות").

בשיחה זו מנח כל סוד הצלחת החיים

והסביר מוה"רא"ש נ"י, שבשיחה קמנה זו של רבנו ז"ל, מנח סוד כל הצלחת החיים, ומי שקונה וקובע אותה בנפשו, יצליח בתורה ובתפלה ובכל עניני החיים, כי רוב בלבולי האדם נמשכים ממה שרוצה לעשות הרבה בחיים, ללמוד הרבה, ולהתפלל הרבה ולקיים במצוות הרבה, וכשרואה שאינו הולך לו בראונו, מתנאש מן הכל, ואינו עושה כלום, מה שאין כן בשאדם יודע **"מעט גם פן טוב"**, וכך נקדה ונקדה של תורה ותפלה, מצוות ומעשים טובים, חשובים בעיני השם יתברך, אזי ישמח מאד בכל נקדה ונקדה, ותמיד ימסר נפשו לחטוף עוד נקדה ועוד נקדה, עד שתצטברנה נקדות רבות, נמצא שעקר השיבות דבר גדול ושלם, רק מחמת שמוחפרת מהרבה דברים

קטנים ופעוטים, והנקודות קטנות מצטרפות להשבון גדול, ומביאים את האדם לשלמותו.

רק על ידי "מעט גם כן טוב" זוכים להיות מתמיד

בגוץ למשל בענין למוד התורה, שעליו היה עקר שיחתו של רבנו ז"ל למוהרנ"ת ז"ל, בשחשוב ויקר אצל אדם כל למוד קטן שזוכה לחטוף בימי חייו, אזי יזכה ללמוד הרבה בכל מקומות התורה, ויזכה לטייל בכל התורה בלה, פשוטו כמשמעו, כי יקבע לעצמו שעורין בסדרן בכל מקומות התורה, וילמד מהם בכל יום, הן מעט והן הרבה כפי הפנאי, ואז ברכות הימים יעשה סיום אחר סיום על כל ספר, פעם אחר פעם, כי בשאדם לומד אפילו מעט בכל יום, אינו שם על לב שלאט לאט הדפים מצטברים, ובזמן קצר גמור כל הספר בלו, מה שאין כן בשאינו חשוב אצלו רק למוד של כמה שעות רצופות, או כמה דפים רצופים, לבסוף לא ילמד כלום, כי לא כל אדם זוכה ללמוד כמה שעות או כמה דפים ברציפות אחת, ועל פי רב מכרה להפסיק מחמת איזה בלבול או מניעה, וכשאין לו התחזקות ש"מעט גם כן טוב", ישבר מיד, ויתנאש מן הלמוד לגמרי, מה שאין כן בשחשוב אצלו כל "מעט", אזי אינו מתפעל כלל מן הבלבול, רק תכף ומיד שעובר הבלבול, חוזר אל למודו, ולומד "עוד מעט" ו"עוד מעט" וכך נעשה מתמיד עצום.

גם בענין תפלה צריה את העצה של "מעט גם בן טוב"

וכן מועילה ביותר העצה הזאת של "מעט גם בן טוב" בענין תפלה והתבודדות, אם יחליט אדם בדעתו שמכרח להתפלל התפלות הקבועות רק עם פונת שלמה, ועם ישוב הדעת נכון, אזי לבסוף לא יתפלל כלום, כי לא בכל פעם אדם זוכה לכונת שלמה ולישוב הדעת כזה, ונמצא מתבטל מן התפלה לגמרי (עין לקושי מוהר"ן חלק א' סימן צט), וכן אם לא ירצה להתבודד רק כמה שעות רצופות, אזי לא יתבודד כלל, כי מי זה שיוכל לפרש עצמו מכל עסקיו, ולהתבודד כמה שעות רצופות? אבל כאשר תהיינה חשובות ויקרות אצלו כל תבה ותבה של התפלה, ואפלו אם נכנסים בו מחשבות זרות ובלבולים – מתחיל שוב בכל מלה בהתחדשות עצומה, ומנסה לקשר מחשבתו אל דבורו לכל הפחות בתבות אלו שלפניו, וכן חשוב ויקר אצלו כל דבור ודבור שזוכה לדבר בהתבודדות, ואם אינו יכול לדבר הרבה, מהנה את עצמו עם כמה דבורים קצרים שזוכה לומר לפני השם יתברך, אזי במשך הזמן יזכה לכונת נפלאה בכל התפלה, וכן יזכה להתבודד עמו יתברך הרבה בכל יום, כי עצם הידיעה ש"מעט גם בן טוב", ושכל תבה ותפלה חשובה ויקרה מאד בעיני השם יתברך, נותנת חיות ושמחה עצומה לאדם, עד שיוכל להחיות עצמו עם כל נקדה קטנה שזוכה לחטוף, וזה עוזר לו לאסוף ולצבר נקודות רבות, עד שנעשה מלא וגדוש עם המון נקודות יתדותיו.

רַבְּנוּ לְמוֹד עוֹד מוֹנְעוּרָיו בְּסִפּוּרִים שְׁמַעַע עַל הַבַּעַל שֵׁם טוֹב

אֲבָל לְהַגִּיעַ לְכָל זֶה, וְלִקְבַע בְּדַעְתּוֹ חֲשִׁיבוֹת כֹּף נִקְדָּה קַמְנָה, צְרִיכִין אַמוּנַת חֲכָמִים, לְהֶאֱמִין בְּדַבְרֵי הַצְּדִיקִים שֶׁלְּמִדְּנוּ זֹאת, וְשֹׁכְנוּ לְהִנְהִיג הַיִּתְיָם בְּדַרְךְ זוֹ, עַד שֶׁהַגִּיעוּ לְמָה שֶׁהַגִּיעוּ, וְזֶה הַדָּרֵךְ הַקְּדוֹשׁ שֶׁלְּמוֹד אוֹתְנוּ רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁנִּחַג כֶּף כָּל יְמֵי חַיָּו, עוֹד מִיְלֻדוֹתָו, כִּי גִדַּל בְּבֵית הוֹרָיו הַקְּדוֹשִׁים בְּעִיר מְעוֹיָבוֹ, בְּבֵית שֶׁקָּבְלוּ בִירוּשָׁה מוֹקְנוּ הַבַּעַל שֵׁם טוֹב הַקְּדוֹשׁ זי"ע, וְלָשֵׁם הָיוּ מִתְאַסְּפִים תַּלְמִידֵי הַבַּעַל שֵׁם טוֹב הַקְּדוֹשׁ זי"ע, וְהָיוּ מְסַפְּרִים סִפּוּרִים נִפְלְאִים מְרַבֵּם, וְאֵז שֶׁמַּע רַבְּנוּ ז"ל הַסִּפּוּר שֶׁל לִידַת הַבַּעַל שֵׁם טוֹב הַקְּדוֹשׁ זי"ע, שֶׁנּוֹלַד לְאָבִיו רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בְּשֶׁהָיָה בֶן מֵאָה שָׁנִים, וְלֵאמֹר הַצְּדִקָּת מֶרַת שָׂרָה לַעֲת זְקֻנֹתָהּ, וְתַכְּף בְּלִדְתוֹ מִתָּה אִמּוֹ, וּכְשֶׁהַגִּיעַ לְגִיל חָמִשׁ נִחַלֵּשׁ אָבִיו, וְקָרָא אוֹתוֹ אֱלִי, וְאָמַר לוֹ בְּלִשׁוֹן צְוָאָה: "הָיָה יוֹדֵעַ שֶׁהַגִּיעַ קָצֵי, וְאֵלֵי חַיִּב לַעֲזֹב הָעוֹלָם כְּדַרְךְ כָּל הָאָרֶץ, אֲבָל אַל תִּפְחַד בְּנֵי מוֹשׁוֹם דְּבַר, כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מִלֵּא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וְתִמִּיד תִּצְרֵר בְּדַעְתָּךְ כִּי הוּא יִתְבָּרַךְ אֶתְךָ עִמּוֹ וְאַצְלָךְ, וְעַל כֵּן כְּשֶׁתִּצְטָרֵךְ אֵינְהָ דְבַר, אַל תִּבְקַשׁ מוֹשׁוֹם בֶּן אָדָם, רַק מוֹמְנוּ יִתְבָּרַךְ לְבַד, וְתִרְגִּיל אֶת עֲצֻמָּה לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּלִשׁוֹן שְׂאֵתָה רְגִיל בָּהּ, וְתִמִּיד תִּלְךָ עִם הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ", וּבְמִלִּין אֵלּוּ עֲצַם אֶת עֵינָיו הַקְּדוֹשׁוֹת וְנִסְתַּלַּק, וַיֵּצֵא תֵילֵד לַחוּץ וְעָשָׂה רַעֲשׁ, וּכְאֵז בְּנֵי אָדָם וְקָבְרוּ אֶת אָבִיו, וְנִשְׂאָר יְתוֹם כְּלִי אֲבָא וְאִמָּא, אִף דְּבַרֵּי אָבִיו שֶׁדַּבֵּר עִמּוֹ קֹדֶם הַסְּתַלְקוֹתוֹ, נִחְקְקוּ חַיִּטָּב בְּלִבּוֹ הַצְּעִיר, וְעָשׂוּ אֲצִלּוֹ רֵשֵׁם חֲזָק, וְהִתְחִיל לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ וּלְבַקֵּשׁ אוֹתוֹ כֹּף מַה שֶׁהָיָה

צָרִיף, וְהִלָּךְ נֶעַ וְנָד מִמְקוֹם לְמִקוֹם כִּי נִשְׁאָר לָבֵד, אִךְ בְּדָבָר אֶחָד הָיָה חֶזֶק מְאֹד מְאֹד, לְחֻקּוֹ בְּדַעְתּוֹ שְׂאִין שׁוֹם מְצִיאוֹת בְּלַעְדֵּיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְכֵן עָשָׂה וְקִיָּם יָמִים וְשָׁנִים רַבִּים, עַד שֶׁנִּתְגַּדֵּל וְזָכָה לְהִגִּיעַ לְמַה שֶׁהִגִּיעַ.

רַבְּנוּ ז"ל קָלַט בְּיָלְדוּתוֹ אֶת סוּד הַהֲזָלָחָה שֶׁל הַפֶּעַל שֵׁם טוֹב

וְהֵנָּה רַבְּנוּ ז"ל שָׁמַע סְפוּר זֶה בְּהִיוֹתוֹ יוֹלֵד, וְאָמַר לְעַצְמוֹ: "הֵנָּה עָבָשׁוּ אֲנִי יוֹדַע הַסּוּד שֶׁל זְקָנֵי הַקְּדוּשָׁה, אִיךְ זָכָה לְמַה שֶׁזָּכָה", וְאִזּוֹ גַּם הוּא הִתְחִיל לְלַקֵּת בְּדַרְךְוֹ הַקְּדוּשָׁה הַזֶּה, וּבִלְבָּה יָמָיו וּשְׁנוֹתָיו בְּתַפְלָה וּבְהִתְבּוֹדְדוּת, עַד שֶׁזָּכָה לְמַה שֶׁזָּכָה, עַיִן לֹא רָאִתָּה! מְדַרְגּוֹת נִשְׁגָּבוֹת בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם, שְׂאִין לְתֹאֵר וּלְשַׁעַר כָּלֵל. וְרַבְּנוּ ז"ל נָתַן לָנוּ מִתְּנָה קְדוּשָׁה זֹאת שֶׁל תַּפְלָה וְהִתְבּוֹדְדוּת, שֶׁנִּלְוָה גַּם בֶּן בְּדַרְךְוֹ זֶה בְּתַמִּימוּת וּבְכַשִּׁימוּת גְּמוּרָה, וְיִהְיֶה חָשׁוּב וְיִקָּר בְּעֵינֵינוּ כֹּל דְּבוּר שְׂזוּכִים לְדַבֵּר אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, כִּי כֹּל דְּבוּר עוֹשֶׂה רָשָׁם לְמַעַלְהָ, וּמְמַשִּׁיף עַל הָאָדָם קְדוּשָׁה עֲלִיוֹנָה, וְאֵף עַל פִּי שְׂאִינוֹ רוֹאֶה מַה שֶׁפּוֹעֵל בְּכָל דְּבוּר, וְנִדְמָה לוֹ שְׂאִינוֹ חָשׁוּב כָּלֵל, אֲבָל בְּשִׂמְתָאֵזֶר בְּאִמּוּנַת חֻכְמִים, וּמֵאִמִּין בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁלְּפִי אֹתָנוּ דָּרָךְ הַקְּדוּשָׁה הַזֶּה, עַל יְדֵי זֶה זָכָה לְהִגִּיעַ לְכָל הַטּוֹבוֹת שֶׁבְּכָל הַעוֹלָמוֹת (לְקוּשֵׁי מוֹתְרִין חֶלֶק ב' סִימָן קי"א), כִּי אִין דְּבַר שֶׁבְּעוֹלָם שֶׁלֹּא יְכוּל לְפַעֵל בְּתַפְלָה וּבְהִתְבּוֹדְדוּת, הַעֲקָר לְזַכֵּר תְּמִיד "מַעַט גַּם בֶּן טוֹב", וְיִהְיֶה חָשׁוּב וְיִקָּר בְּעֵינָיו מְאֹד, כֹּל דְּבוּר קָטָן, וְכֹל דְּבַר קָטָן שְׂזוּכָה לְעִשׂוֹת בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְאִזּוֹ יִזְכָּה לְקַבֵּץ וּלְאַסֵּף

טוב הרבה, עד שיזכה להגיע אל מה שצריך להגיע, ועולמו יראה
בחיו, אשרי לו ואשרי חלקו.

למה טליתו ובא אצל משה

וקשר מוהרא"ש נ"י את כל הענין הנ"ל לפרשת השבוע
בקשר נורא ונפלא מאד, כי הנה מצינו בפרשת השבוע מחלוקתו של
קרח על משה, בדאיתא במדרש, הלבישן בלן טליות של תכלת, וזהו
שאמרו: "ויקה קרח" – מה לקח? לקח טליתו ובא אצל משה, וכן בלן,
אמרו לו טלית שכלה תכלת תיבת בציצית, אמר להן תיבת, התחילו
לשחק עליו אמרו אפשר טלית של מין אחר חוט אחד של תכלת
פומרתה, טלית שכלה תכלת לא כל שבן. בית מלא ספרים מה הוא
שיהא פטור מן המזוזה, אמר להן חיב, אמרו לו התורה בלה מאתים
ושבעים והמש פרשיות וכלן אין פומרות את הבית, וישתי פרשיות
שבמזוזה פומרת את הבית (במוכא מזה ברש"י טו, א, ובמדרש תנחומא בתהלתו).

סוד הקוץ במחלקת קרח על משה

והנה יש להבין, באיזו סברא היתה מחלקתו של קרח על
משה, ובמה היתה טעותו? והנה על פי שיחת רבנו ז"ל הנ"ל מוכן
הענין מאד, כי קרח לא ידע מסוד זה של עצם מעלת כל "מעט"
בעבודת השם יתברך, כי לא היתה לו אמונת חכמים במשה רבנו,
ולא ידע החשיבות של כל נקדה שזוכים לחטוף בזה העולם, ולכן אצלו

הָיָה חָשׁוּב רַק דְּבָרִים גְּדוּלִים וְשִׁלְמוֹם, וּבְפָחוּת מִזֶּה לֹא הָיָה מְרַצָּה כָּלָל, וְלָכֵן הֵבִיא לִפְנֵי מֹשֶׁה טְלִיתוֹת שְׂבִלָה תְּכֵלֶת, לְהִרְאוֹת שֶׁזֶה הַדְּבָר חָכְי טוֹב וְחָכְי מְהֻדָּר – טְלִית שְׂבִלָה תְּכֵלֶת, שְׂאִין בָּהּ שׁוּם לָבֵן כָּלָל, אָבֵל מֹשֶׁה רִבְּנוּ לְמַד דְּרַךְ אֲחֵרֵת, תִּינּוּ דְרַךְ שֶׁל "חֹט אֶחָד שֶׁל תְּכֵלֶת", כִּי אֵצֶל הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא "מַעַט גַּם כֵּן טוֹב", וְאֲדַרְבֵּה! חֹט אֶחָד שֶׁל תְּכֵלֶת הוּא הָעֵקֶר, וּבִלְעָדוֹ אֵין הַטְּלִית מְצִיצַת כְּהִלְכָתָהּ כָּלָל, כִּי הַחֲשִׁיבוֹת שֶׁל "הִרְבָּה", הוּא רַק עַל יְדֵי שְׂמֻצְמָרְפִים בָּהּ צְרוּפִים רַבִּים שֶׁל "מַעַט", אָבֵל "הִרְבָּה" כְּשֶׁהִיא לְעֲצָמָה, אֵין לָהּ שׁוּם חֲשִׁיבוֹת כָּלָל.

הַרְבֵּי חָשׁוּב רַק כְּשֶׁהוּא מְצַרֵּף מִתְּרֵבָה סְפָרִים קְטָנִים

וְכֵן בֵּית מְלֵא סְפָרִים, בּוֹדְאֵי נִרְאָה כְּאֵלוֹ יֵשׁ בָּהּ שְׁלֵמוֹת גְּדוּלָה, וּכְדֻמָּת הַמַּתְמִיד הַגְּדוֹל, שְׂרוּצָה לְלַמֵּד הַכֹּל בְּרִצִּיפוֹת אַחַת, אָבֵל עָלְיוֹ לְדַעַת, שֶׁחֲמוּזוּהָ הַפּוֹטְרֵת אֵת הַבֵּית, הִיא רַק מְזוּזָה קְטָנָה בֵּת שְׁתֵּי פְּרָשִׁיּוֹת, וּבִלְעָדָה אֵין הַבֵּית נְפֹטֵר, כִּי הַחֲשִׁיבוֹת שֶׁל בֵּית מְלֵא סְפָרִים, אֵינָה מְחַמֵּת שֶׁהוּא מְלֵא בְּתוֹרָה מִתְחַלְתּוֹ וְעַד סוּפוֹ, אֵלֶּא רַק מְחַמֵּת שְׂמֻחְבֵּר עִם הִרְבָּה סְפָרִים 'קְטָנִים' עַד שֶׁהִתְמַלֵּא, וּכְשִׁישׁ בְּפֶתַח הַבֵּית מְזוּזָה קְטָנָה וּפְעוּטָה – זֶה פּוֹטְרֵת כָּל הַבֵּית, וּמְלַמֵּדֵת אוֹתָנוּ עַל שְׂאֵר קְדוּשַׁת הַבֵּית, שֶׁהַכֹּל תְּלוּי בְּקְבוּצַת כָּל מַעַט טוֹב שֶׁבְּתוֹכָהּ, שְׂבִצְרוּף כָּל "מַעַט" טוֹב, זֹכִים לְקַדְשָׁה הִרְבָּה, כִּי אֵין הַבֵּית יָכוֹל לְהִיּוֹת מְלֵא, אֵלֶּא כְּשֶׁמְכַנְיִים בוֹ פְּרָשָׁה אַחַת וְעוֹד פְּרָשָׁה וְכוּ' עַד שֶׁמִּתְמַלֵּא, וּכְבָר בְּשְׁתֵּי הַפְּרָשִׁיּוֹת הָרְאוּשׁוֹנוֹת, נִכְנָסֵת הַקְּדוּשָׁה לְתוֹךְ הַבֵּית.

קְרַח הִלָּךְ עִם הַכְמוֹת לָכֵן טַעַח

וְאֵלֹהֵי הַם דִּבְרֵי הַכְּמִינֵנו הַקְּדוּשִׁים (בַּמִּדְבָּר רַבָּה פִּרְשָׁה ית, ח): קְרַח שִׁפְקַח הָיָה, מַה רָאָה לְשִׁמּוֹת זֶה? כִּי הַכְּמִינֵנו הַקְּדוּשִׁים מִרְמְזִים בְּמִלִּין אֵלֹהֵי, שְׁזָה גּוֹפֵא הָיָה עֵקֶר מִפְּלִתוֹ שֶׁל קְרַח, עַל יְדֵי שֶׁ"שִׁפְקַח הָיָה", וְלֹא הִשְׁלִיךְ מֵעֲצָמוֹ כָּל הַחַכְמוֹת, וְלֹא סָלַק דַּעְתּוֹ הַמְּדַמָּה מִלִּפְנֵי דַעְתּוֹ שֶׁל מֹשֶׁה רַבֵּנוּ, שֶׁהוּא הַצַּדִּיק הָאֲמֵת, רַק הָיָה מְלֵא יִשׁוּת וְגֵאוּת, וְחָשַׁב שֶׁגַם הוּא מִבֵּין וְיוֹדֵעַ, כִּי עֵקֶר מֵעֵלֶת הָאָדָם כְּשֵׁיכוֹל לְסָלֵק הַכֹּל מִדַּעְתּוֹ, וְלֹאמַר "אֵינִי יוֹדֵעַ כְּלוּם", וְכִמוֹ שֶׁאֲמָרִים הַכְּמִינֵנו הַקְּדוּשִׁים (בְּרַכּוֹת ד ע"א): 'לִמְד לְשׁוֹנֵף לֹאמַר אֵינִי יוֹדֵעַ', כִּי מִי שֶׁחֹשֵׁב שֶׁיּוֹדֵעַ הַכֹּל, לֹא יִלְמַד כְּלוּם, מַה שֶׁאֵין בּוֹ כְּשִׁמְכִין שֶׁעֲדִין רְחוּק מִן הַדַּעַת, אֲזִי תִמְכִּיד יִלְמַד הַרְבֵּה, וְעַל יְדֵי שֶׁאָדָם מְקַרֵב עֲצָמוֹ אֶל צַדִּיקִים אֲמִתִּיִּים, וּמִשְׁלִיךְ וּמִכְּפֹל שֶׁכָּלוּ הַמְּדַמָּה, מִלִּפְנֵי דַעְתָּם הַקְּדוּשָׁה, זוֹכֵה לְקַבֵּל מֵהֶם טוֹב הַרְבֵּה, וְלִהְצִלִּיחַ בְּכָל עֲנִינָיו.

קְרַח רָצָה לְשַׁלֵּם הַכֹּל כִּי חָשַׁב שֶׁרַק דְּבַר שְׁלֵם נִחְשָׁב

וְזֶהוּ מַה שֶׁמְצִינֵנו גַּם בְּבִנְיַת הַמִּשְׁכָּן, שֶׁרָצָה קְרַח לְשַׁלֵּם בְּעַד כָּל הַמִּשְׁכָּן (עֵינֵי ב'כֶּתֶב סוֹפֵר' פִּרְשַׁת תְּרוּמָה), כִּי הָיָה עֲשִׂיר מִכָּל יִשְׂרָאֵל (שְׁמוֹת רַבָּה פִּרְשָׁה לֹא סִימָן ג'), אֲבָל לֹא רָצָה מֹשֶׁה רַבֵּנוּ לְקַבֵּל מִמֶּנּוּ, רַק רָצָה שֶׁיִּהְיֶה בְּנוֵי מִכָּל אֶחָד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל, כִּי זוֹ הָיְתָה טַעְוַתוֹ שֶׁל קְרַח, שֶׁחָשַׁב שֶׁרַק דְּבַר שְׁלֵם חָשׁוּב לְמַעַלָּה, וְלָכֵן רָצָה הַזְּכוּת שֶׁל כָּל הַמִּשְׁכָּן לְבַד, אֲבָל מֹשֶׁה רַבֵּנוּ גָּלָה לוֹ שֶׁאֲצֵל הַקְּדוּשׁ כְּרוּךְ הוּא חָשׁוּב כָּל נִקְדָּה

קִמְנָה שָׁל כָּל יְהוּדֵי, וּמְקוֹם הַשְּׂרָאָת הַשְּׂכִינָה צָרִיף לְהִיּוֹת בְּנוֹי
מִהַצְּמֻרְפוֹת הַנְּקֻדוֹת טוֹבוֹת שָׁל כָּל יִשְׂרָאֵל בְּיַחַד, וְאִז תִּשְׂרַח הַשְּׂכִינָה
בְּיַנְיָהֶם.

כִּיּוֹם אִמְרַח הַהִתְנַשְּׂאוֹת בִּי אֵינָה לְשֵׁם שָׁמַיִם

וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִזְכְּנוּ לְאַמוּנַת חֲכָמִים בְּאַמְת, וְנִזְכָּה לְקַבֵּעַ בְּלִבְנוּ
יְדִיעָה חֲשׂוּבָה זֹאת שֶׁ"מַעַט גַּם כֵּן טוֹב", עַדִי נִזְכָּה לְקַבֵּץ כָּל נְדָחֵנוּ
מֵאַרְבַּע בְּנִפּוֹת הָאָרֶץ, וְנִקְבֵּל פְּנֵי מְשִׁיחַ צְדָקְנוּ בְיָמִים אֵלֵינוּ שֶׁל חֲדָשֵׁי
תַּמּוּז וְאָב, שְׂוִיתֶחַפְּכוּ לְיָמִים טוֹבִים וְזַמְנֵי שְׁשׁוֹן, בְּבִיאַת מְשִׁיחַ צְדָקְנוּ
בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ, אָמֵן וְאָמֵן.